

Ryttarebyns förskola
Staffanstorps kommunDiarienummer:
IMY-2023-6531Datum:
2023-10-05

Beslut om tillstånd till kamerabevakning

Integritetsskyddsmyndighetens beslut

Staffanstorps kommun (org.nr 212000-1017) meddelas tillstånd till kamerabevakning med de villkor som anges nedan.

Tillståndets omfattning och villkor

Tillståndshavare	Staffanstorps kommun
Organisationsnummer	212000-1017
Plats för bevakningen	Ryttarebyns förskola Ryttarevägen 2 245 38 Staffanstorp
Typ av utrustning	Fast monterade kameror med fast optik.
Bevakningsområde och utrustningens placering	Fasader och gård. Kamerornas placering och upptagningsområde framgår av bilaga 1.
Ändamålet med bevakningen	Förebygga, förhindra och upptäcka brott.
Tider för bevakningen	Alla dagar kl. 18.00–06.00.
Bevakning i realtid	Ja
Inspelning/lagring av bilder	Ja
Avlyssning/inspelning av ljud	Nej
Upplyningsplikt	Genom tydlig skyltning i anslutning till bevakat område.
Beslutets giltighetstid	Tills vidare.
Övriga villkor	Kamerabevakning får ske under förutsättning att integritetsvänlig teknik med vitmaskering används.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Staffanstorps kommun (kommunen) ansökte den 26 mars 2021 om tillstånd till kamerabevakning av Ryttarebyns förskola i Staffanstorp. Ansökan avsåg bevakning alla dagar kl. 18.00–06.00 av förskolans fasader och gård, i realtid och med rätt till bildinspelning. Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) beslutade den 18 oktober 2021 i ärende DI-2021-2895 att meddela tillstånd till kamerabevakning under vissa tider. Ansökan avslogs i den del den avsåg kamerabevakning mellan kl. 18.00 och 20.00 på måndag–fredag som inte utgör skolfri dag. Skälen för beslutet och tillståndets omfattning framgår av bilaga 2.

Postadress:
Box 8114
104 20 StockholmWebbplats:
www.imy.seE-post:
imy@imy.seTelefon:
08-657 61 00

Kommunen överklagade beslutet och anförde att kamerabevakningen inte var tillståndspliktig enligt 7 § kamerabevakningslagen (2018:1200). Förvaltningsrätten avslog överklagandet (Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 17 november 2022 i mål 32196-21).

Kommunen överklagade förvaltningsrättens dom till kammarrätten. I överklagandet till kammarrätten inkom kommunen med nya exempelbilder och filmklipp som visar den anonymiseringsteknik som kommunen kommer att använda vid den aktuella kamerabevakningen.

Kammarrätten konstaterade i sin dom att prövningsramen i kammarrätten är begränsad till en överprövning av förvaltningsrättens dom. Kammarrätten konstaterade att förvaltningsrätten har haft fog för sitt beslut och avslog kommunens överklagande. (Kammarrätten i Stockholms dom den 8 maj 2023 i mål nr 7276-22).

Kammarrätten konstaterade vidare att genom att inkomma med nya exempelbilder och filmklipp som visar den anonymiseringsteknik som kommunen kommer att använda vid den aktuella kamerabevakningen har kommunens ansökan ändrats på ett inte obetydligt sätt. Med hänsyn till instansordningsprincipen bör kammarrätten inte vara första instans att göra denna prövning. Handlingarna i målet lämnades därför över till IMY för vidare handläggning.

Nu aktuell ansökan om tillstånd till kamerabevakning

Den ansökan som IMY nu har att pröva avser kamerabevakning med integritetsvänlig teknik med vitmaskering av förskolans fasader och gård. Bevakning ska ske i realtid och med rätt till bildinspelning alla dagar kl. 18.00–06.00.

Kommunen har bifogat underlag som beskriver den aktuella tekniken "anonymisering genom vitmaskering". I underlaget finns bl.a. exempel på hur originalbilderna ser ut samt hur bilderna ser ut efter mjukvarubehandling.

Enligt kommunens redogörelse ersätter tekniken automatiskt och simultant förgrundsobjekt (t.ex. en människa) med en ogenomskinlig vit yta ("vitmaskeringen"). Tekniken omvandlar hela bilden från färg till gråskala samt förvränger proportioner på personer i bild så att mätningar av längd, bredd, höjd omöjliggörs. Processen sker på mellan 0,02 till 0,1 sekund. Under denna ytterst korta tid är det enligt kommunen inte möjligt för någon att komma åt en bild av förgrundsobjekt utan vitmaskeringen. Vitmaskeringen av bildmaterial sker med hjälp av en mjukvara som är installerad på en server. Mjukvaran är en förutsättning för att kameran ska fungera på avsett sätt och det är enligt kommunen inte fråga om olika versioner av en bild.

Tekniken innebär enligt kommunen att det inte går att utläsa tydliga kännetecken som möjliggör identifiering. På grund av den omfattande vitmaskeringen tillsammans med elimineringen av färger och förvrängning av dimensioner ska den aktuella tekniken enligt kommunen inte jämföras med annan teknik som endast pseudonymiserar uppgifter och där det kan vara möjligt att tillsammans med annan data identifiera en person. Den teknik kommunen ska använda förvillar enligt kommunen det mänskliga ögat på ett sätt som gör att det t.ex. inte går att identifiera en person tillsammans med en annan bildupptagning som i icke vitmaskerat format visar samma person. Vidare är det enligt kommunen i praktiken omöjligt att komma åt bildupptagningen utan vitmaskeringen samt att ta bort vitmaskeringen vilket gör att det inte går att identifiera personer på det sättet. Vitmaskeringen är enligt kommunen permanent.

Kommunen har anfört att när den integritetsvänliga tekniken med vitmaskering används är det inte fråga om kamerabevakning enligt kamerabevakningslagen och att det därför inte krävs något tillstånd till bevakningen. Syftet med bevakningen är inte att identifiera enskilda personer utan att ge en indikation på rörelser inom området så att väktare och trygghetsvakter kan ta sig till platsen och förebygga att brott begås och öka tryggheten.

Motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Av 2 § kamerabevakningslagen (2018:1200) framgår att syftet med lagen är att tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och att skydda fysiska personer mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten vid sådan bevakning.

Definitionen av kamerabevakning i 3 § kamerabevakningslagen innebär bland annat att det ska vara fråga om en utrustning som används på ett sådant sätt som innebär varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning.

Enligt 7 § kamerabevakningslagen krävs tillstånd till kamerabevakning av en plats dit allmänheten har tillträde, om bevakningen ska bedrivas av en myndighet.

Tillstånd till kamerabevakning ska enligt 8 § samma lag meddelas om intresset av sådan bevakning (bevakningsintresset) väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad (integritetsintresset).

Vid bedömningen av intresset av kamerabevakning ska det särskilt beaktas om bevakningen behövs för att

1. förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott på en brottsutsatt plats eller på en annan plats där det av särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom,
2. förebygga, förhindra eller upptäcka störningar av allmän ordning och säkerhet eller begränsa verkningarna av sådana störningar,
3. utöva kontrollverksamhet,
4. förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor eller begränsa verkningarna av inträffade olyckor, eller
5. tillgodose andra därmed jämförliga ändamål.

Vid bedömningen av den enskildes intresse av att inte bli bevakad ska det särskilt beaktas hur bevakningen ska utföras, om teknik som främjar skyddet av den enskildes personliga integritet ska användas, och vilket område som ska bevakas.

Av förarbetena till kamerabevakningslagen framgår att begreppet personbevakning har samma innebörd som begreppet personövervakning i kameraövervakningslagen. Med personbevakning avses således att personer kan identifieras genom bevakningen. Det krävs att sådana kännetecken kan iakttas som gör att man utan större osäkerhet kan skilja de personer som iakttas från andra personer. Så är fallet om hela personen eller personens ansikte syns tydligt. Även sådant som utmärkande klädsel, speciella kroppsrorelser eller särskild kroppsbyggnad kan möjliggöra identifiering. Med varaktig personbevakning avses t.ex. bevakning med en kamera som under en längre tid är placerad på eller riktad mot en plats där människor normalt vistas. Bevakning med en kamera som är placerad på ett torg, i en butik, i ett väntrum eller i en buss, är

därmed normalt att bedöma som sådan varaktig personbevakning som gör att lagen är tillämplig. Med regelbundet upprepad personbevakning menas personbevakning vid ett flertal tillfällen. I kravet på regelbundenhet ligger att det i första hand ska vara fråga om tillfällen som ligger relativt nära varandra i tiden. Även bevakning vid tillfällen som är mer utspridda kan emellertid betraktas som regelbunden om det är fråga om systematisk användning av bevakningsutrustning (prop. 2017/18:231 s.136–137).

Syftet med användningen av kamerautrustningen saknar betydelse för frågan om lagens tillämplighet. Lagen är tillämplig både vid sådan användning av kameror som sker i syfte att bevaka människor och sådan användning som sker för andra syften men där människor samtidigt under en längre tid eller någorlunda regelbundet kommer in i kamerans upptagningsområde på ett sätt som gör dem möjliga att identifiera (prop. 2017/18:231 s. 137).

Användning av integritetsfrämjande teknik kan många gånger ha stor betydelse för hur tungt intresset av att inte bli kamerabevakad väger och medföra att intresset av kamerabevakningen väger över detta (prop. 2017/18:231 s 145).

Integritetsskyddsmyndighetens bedömning

Tillståndsplikt

Förskolors utomhusmiljö och gårdar anses generellt sett vara platser dit allmänheten har tillträde. Staffanstorps kommun är en myndighet och behöver därför som utgångspunkt tillstånd för att bedriva kamerabevakning på förskolan.

Avgörande för frågan om kommunens kameraanvändning utgör kamerabevakning i lagens mening är i detta fall om kamerorna används på ett sätt som innebär varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning. Med personbevakning avses att personer kan identifieras utifrån bevakningen.¹

Kommunen har uppgett att syftet med bevakningen inte är att identifiera enskilda personer utan endast att ge en indikation på rörelser inom området så att väktare och trygghetsvakter kan ta sig till platsen och förebygga brott och öka tryggheten på platsen. IMY konstaterar att syftet med användningen av kamerautrustningen saknar betydelse för frågan om kamerabevakningslagens tillämplighet.² Lagen är tillämplig både vid sådan användning av kameror som sker i syfte att bevaka människor och sådan användning som sker för andra syften men där människor samtidigt under en längre tid eller någorlunda regelbundet kommer in i kamerans upptagningsområde på ett sätt som gör dem möjliga att identifiera. Vad kommunen anfört om syftet med bevakningen saknar därför betydelse för bedömningen.

När det gäller användningen av kamerautrustningen framgår av utredningen att den sker först genom upptagning bilddata (originalvideon) och sedan genom överföring av originalvideon till en server. På servern sker en mjukvarubehandling som resulterar i ett bearbetat bildmaterial (vitmaskerade bilder). De vitmaskerade bilderna lagras sedan.

IMY konstaterar att upptagningen av originalvideon, överföringen av originalvideon till servern och bearbetningen av originalvideon utgör användning av sådan utrustning som omfattas av kamerabevakningslagen. Det framgår av utredningen att originalvideon, den obearbetade bilden, har sådan kvalitet att det är möjligt att

¹ Prop. 2017/18:231 s. 41 och 137.

² Prop. 2017/18:231 s. 137.

identifiera enskilda personer.³ Att åtkomst till originalvideon förhindras genom tekniska åtgärder höjer visserligen integritetsskyddet men medför inte att behandlingen upphör att utgöra personuppgiftsbehandling eller personbevakning. Behandlingen av originalvideon är således såväl personuppgiftsbehandling enligt dataskyddsförordningen som personbevakning i kamerabevakningslagens mening. Eftersom personbevakningen avser platser där enskilda normalt vistas och regelbundet kommer inom kamerornas upptagningsområde, är bevakningen varaktig och regelbundet upprepad.⁴ Kommunens kameraanvändning genom upptagning av originalvideon, överföring till servern och bearbetning av videon på servern utgör således kamerabevakning i den mening som avses i 3 § kamerabevakningslagen. Bevakningen är därför tillståndspliktig.

Integritetsintresset

Den teknik som kommunen avser att använda innebär inte, som framgått ovan, att bevakningen faller utanför tillämpningsområdet för kamerabevakningslagen. Användningen av tekniken innebär dock att integritetsriskerna med personuppgiftsbehandlingen och kamerabevakningen minskar. Det är således fråga om sådan integritetsfrämjande teknik som, enligt 8 § tredje stycket 2 kamerabevakningslagen, särskilt ska beaktas vid en tillståndsprövning.⁵

Integritetsintresset på förskolor anses generellt sett vara högt, särskilt mot bakgrund av att barn och unga uppehåller sig där. Barn anses enligt dataskyddsförordningen⁶ vara särskilt skyddsvärda och det krävs därför mycket starka skäl för att kamerabevakning ska tillåtas på en förskola. Förskolan är även en arbetsplats där barn och personal måste befinna sig under verksamhetstid. Gårdar används vidare som rekreationsplatser av barn och unga både under och efter skoltid, vilket väger tungt i bedömningen. IMY konstaterar dock att integritetsintrånget minskar betydligt vid användandet av den beskrivna integritetsvänliga tekniken med vitmaskering och åtkomst till originalvideon förhindras genom tekniska åtgärder.

Sammantaget bedömer Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) att integritetsintresset på platsen väger tungt. Under senare kvälls- och nattetid väger dock integritetsintresset relativt lätt. Vidare gör IMY bedömningen att integritetsintresset på platsen väger lätt under de tider ansökan avser under förutsättning att den beskrivna integritetsvänliga tekniken med vitmaskering används.

Bevakningsintresset

Mot bakgrund av vad som tidigare framkommit om inträffade brott på platsen har IMY bedömt att platsen som ska bevakas är brottsutsatt i kamerabevakningslagens mening. Kommunen har därmed ett berättigat intresse av att bedriva kamerabevakning på förskolans område och bevakningsintresset väger tungt.

Behovs- och intresseavvägning

Vid en sammantagen bedömning finner IMY att bevakningsintresset väger tyngre än integritetsintresset på platsen under förutsättning att den aktuella integritetsvänliga tekniken med vitmaskering tillämpas.

³ Se exempelbilder i handling "Teknisk beskrivning av Irisity anonymisering genom vitmaskering"

⁴ Jfr. prop. 2017/18:231 s. 137.

⁵ Prop. 2017/18:231 s. 145.

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Tillstånd till kamerabevakning i realtid med rätt till bildinspelning alla dagar kl. 18.00–06.00 ska därför beviljas. Kamerabevakning får ske under förutsättning att integritetsvänlig teknik med vitmaskering används.

Uppllysning

Utöver de villkor som framgår av beslutet måste ni följa bestämmelserna i dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen. Information finns i bilaga till detta beslut. Observera att informationsbilagan inte är en uttömmande uppräknig av de krav som ställs.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Jenny Bård efter föredragning av juristen Erika Palmheden.

Jenny Bård, 2023-10-05 (Det här är en elektronisk signatur)

Bilaga

1. Ritning
2. Integritetsskyddsmyndighetens beslut den 18 oktober 2021 i ärende DI-2021-2895
3. Information om kamerabevakning

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Integritetsskyddsmyndigheten. Ange i skrivelsen vilket beslut ni överklagar och den ändring som ni begär. Överklagandet ska ha kommit in till Integritetsskyddsmyndigheten senast tre veckor från den dag beslutet meddelades. Om överklagandet har kommit in i tid sänder Integritetsskyddsmyndigheten det vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning.

Ni kan e-posta överklagandet till Integritetsskyddsmyndigheten om det inte innehåller några integritetskänsliga personuppgifter eller uppgifter som kan omfattas av sekretess. Myndighetens kontaktuppgifter framgår av beslutets första sida.